

TANTÁRGYI ADATLAP

FILOZÓFIA

BMEGT41A111

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

FILOZÓFIA

Azonosító

BMEGT41A111

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

vizsgaérdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
-------------	------------------	-------------------

Dr. Danka István	egyetemi docens	danka.istvan@gtk.bme.hu
------------------	-----------------	-------------------------

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Filozófia és Tudománytörténet Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: **Kommunikáció és médiatudomány alapszak - kötelező tárgyak 2018-tól**

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **3**

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.06.28.) az 580485/10/2023 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2023.06.28-tól.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

Áttekintjük a kiválasztott filozófiai területek legfontosabb problémáit, alapvető álláspontjait, a hozzájuk vezető gondolatmeneteket és a közöttük lévő vitákat, bemutatjuk a legfontosabb filozófiai módszereket. A tárgy célja egyfelől az, hogy szemléletmódot és eszközöket adjon a hallgatónak, melyek egy értelmiségi számára segítik a tájékozódást az emberi lét alapkérdéseiben. Másfelől pedig a kiválasztott témák segítik a hallgatókat, hogy a szakterületük alapvető jelenségeivel kapcsolatos legfontosabb filozófiai elméleteket áttekintsék, hogy szakmájukkal kapcsolatban reflektált viszonyt tudjanak kialakítani.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a társadalom működésével kapcsolatos összefüggéseket, az ezekre vonatkozó szaktudományos kontextusokat.
2. Ismeri és érti a kommunikáció és médiatudomány által vizsgált társadalmi jelenségek és alrendszerük működési mechanizmusait.
3. Magabiztos módszertani tudással rendelkezik, érti és átlátja a módszertani innováció lehetőségeit és perspektíváit.

Képesség

1. Képes eligazodni szakterületének mélyebb összefüggései és a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi, kommunikációs és médiatudományi problémák, valamint azok lehetséges megoldási módszerei között.
2. Képes a társadalmi kommunikáció alapvető elméleteinek és koncepcióinak szintetizáló összevetésére, racionális érvek kifejtésére, vagyis a kommunikáció különböző színterein zajló viták során véleménye megformálására és véleményének megvédésére.
3. A kommunikáció és médiatudomány területén képes a feldolgozott információk alapján reális értékítéletet hozni, és az ezekből levonható következtetésekre építve önálló javaslatokat megfogalmazni.
4. Szakmai szóhasználatán során magabiztosan használja a szakma szókincsét, a szakma szaktudományos alapfogalmait, és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemeit.

Attitűd

1. Nyitott a társadalmi változások dinamikus és érték alapú befogadására, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.
2. Elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.
3. Elfogadja és következetesen vállalja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait.
4. Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire és törekszik önmaga fejlesztésére e területeken.
5. Képes kommunikációs készségeket elsajátítására és ezek folyamatos fejlesztésére, önreflexióra e területen mutatott képességeivel kapcsolatban.
6. Öntudatosan és felelősen áll ki minden kooperációs formában a társadalom, szűkebb szakmai területe és munkahelye jogi, etikai és szakmai normáinak következetes végrehajtása és védelme érdekében.

Önállóság és felelősség

1. Saját szakmai közegében olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
2. Önálló, konstruktív és asszertív az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
3. Önállóan végzi munkáját tevékenysége kritikus értékelése és folyamatos korrekciója mellett.
4. Felelősséggel részt vállal szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
5. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.

Oktatásmódszertan

Előadások

Tanulástámogató anyagok

- Grayling, A. C. (szerk.) 1997: Filozófiai kalauz, Bp.: Akadémiai kiadó
- Steiger K. (szerk.) 1992: Bevezetés a filozófiába, Szöveggyűjtemény, Bp.: Holnap Kiadó
- Störig, H. J. 1997: A filozófiai világtörténete, (ford.: Frenyó Z., Neumer K. és Zoltai D.) Bp.: Helikon Kiadó
- Warburton, N., 2000: Bevezetés a filozófiába, 3. kiad., (ford.: Bánki D.) Bp.: Kossuth Kiadó
- A tárgyhoz kapcsolódó jegyzet és a bemutatott slide-ok.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése: kettő írásbeli zárthelyi dolgozat vagy az azokkal egyenértékű írásbeli vizsga megírása az órai anyagból, és két rövid beadandó dolgozat alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: két zárthelyi dolgozat teljesítése a szorgalmi időszakban vagy egy azokkal egyenértékű vizsga megírása a vizsgaidőszakban. A két zárthelyi dolgozat ugyanolyan részt tesz ki az érdemjegyben, mint az írásbeli vizsga (50%). 2. Részteljesítmény-értékelés: egy rövid beadandó dolgozat elkészítése az előre megadott szövegek alapján és egy másik rövid beadandó dolgozat elkészítése a tárgy tematikájában egy oktatóval előre egyeztetett témában, amelyet a hallgató választ, de az oktató hagy jóvá.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés (1. ZH, kiváltható): 25
- 2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés (2. ZH, kiváltható): 25
- 1. részteljesítmény értékelés (1. beadandó): 25
- 2. részteljesítmény értékelés (2. beadandó): 25
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- írásbeli vizsga (kiváltható): 50
- összesen: 50

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele az egyik beadandó dolgozat elkészítése a szorgalmi időszakban.

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	81–90
Jó	71–80
Közepes	61–70
Elégséges	50–60
Elégtelen	0–49

Javítás és pótlás

A pótlás és javítás rendjét a hatályos TVSZ. szabályozza.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon	28
felkészülés a teljesítményértékelésekre	28
házi feladat elkészítése	28
kijelölt írásos tananyag önálló elsajátítása	6
összesen	90

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2023.06.05.) az 580420/2/2023 iktatószámon hozott határozatával, amely érvényes 2023.06.05-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

1. A filozófia és tudomány: a filozófiai megközelítés jellegzetességei, a filozófiai tapasztalat, a filozófia módszerei. Lehet-e definiálni a tudományt? Hol kezdődik a tudomány? Mennyire vagyunk tudományosak? Egységes-e a tudomány? Mi a baj a mai tudománnyal? A legfontosabb tudományelméletek. 2. Filozófiai emberképek és elmefilozófia: az én és a tudat, a gondolkodó lény, behaviorizmus, egzisztencializmus, a naturalizált ember, a tudományos emberkép; dualizmus, materializmus, redukció és emergencia. 3. Ismeretelmélet: szkepszis, tudás, igazolás, megismerési és tudásformák, szubjektív és objektív tudás, tudásszociológia, naturalizálás, szociálkonstruktivizmus. 4. Középkori és modern tudomány: A késő középkori arisztotelianus világkép és a kialakuló új mechanisztikus világkép. Mi volt a baj a középkori tudománnyal? Az új tudományos szemléletmód eredete, filozófiája. A tudományos módszer: empirizmus, racionalizmus, pozitívizmus. 5. Istenérvek: a teizmus istenképe, ontológiai, kozmológiai, teleológiai istenérvek, intelligens tervezés vs. evolucionizmus. 6. Kreacionizmus és evolucionizmus. Mi az evolúcióelmélet? Milyen különböző evolúcióelméletek vannak? Milyen kritika fogalmazható meg velük szemben. Kreacionista kritikák. A kreacionista kritikák hiányosságai. 7. Politika filozófia: jog és erkölcs, a politikai szabadság és az egyenlőség kérdése, klasszikus politikafilozófiai iskolák: liberalizmus és konzervativizmus. Szocializmus. 8. Nyelvfilozófia: a nyelv (szimbolikus rendszerek) funkciói, alapproblémái, jel-jelentés-jelölet, pragmatika, a nyelv használat-elmélete.

További oktatók

Dr. Paksi Dániel egyetemi adjunktus paksi.daniel@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Filozófia és Tudománytörténet Tanszék vezetője hagyja jóvá.